

много, вие казвате, че при съграждане на колибата е взело участие нѣкое малко интелигентно сѣщество. При съграждане на мраморния палатъ е взело участие повисоко интелигентно сѣщество. Въ мраморния палатъ ще видите барометъръ за опредѣляне на времето, термометъръ за измѣрване на температурата. Въ овчарската колиба ще намѣрите тояга, съ която овчарьтъ опитва гърба на своитѣ овце.

Въ умоветѣ на съвременнитѣ хора сѣществуватъ известни теории, известни вѣрвания за Бога, за ангелитѣ, за светиитѣ, за мъже и за жени, за братя и сестри, за религия, за държава и т. н. Обаче, отъ всички тия теории и вѣрвания, кои могатъ да се приложатъ? Ако вѣрванията и теориитѣ на хората иматъ отношение къмъ реалността, тѣ иматъ отношение и къмъ самия човѣкъ. Нѣматъ ли никакво отношение къмъ реалността на нѣщата, тѣ нѣматъ отношение и къмъ самия човѣкъ. Какво можете да кажете за една теория, или за известно вѣрване, което ограничава човѣка? Всѣко нѣщо, което ограничава човѣка, е по-силно и по-разумно отъ него. И обратно: когато човѣкъ ограничава нѣщо, това показва, че той е по-силенъ и по-разуменъ отъ него. Ограниченията могатъ да бждатъ външни и вътрешни. Изкуство е човѣкъ да се издигне надъ ограниченията. Щомъ се справи съ ограниченията, той става свободенъ. За да придобие свободата си, човѣкъ трѣбва да има знания. Знанията не зависятъ отъ външното положение, което човѣкъ заема. Има случаи въ живота, когато нѣкой човѣкъ заема високо обществено положение, но въ умствено и морално отношение седи по-низко отъ другъ, който не заема никакво обществено положение. Общественото положение на човѣка, както и различнитѣ чинове, които той заема, сж създадени отъ хората, а не отъ разумната природа.

И тъй, всѣка теория, всѣко вѣруу, всѣко знание, което човѣкъ е възприелъ външо само, не може да се приложи въ живота. Ако човѣкъ е училъ 10 — 20 години, безъ да приложи своето учение, той не може да се нарече ученъ. Той е произведенъ само въ чинъ ученъ, както полковникътъ е произведенъ въ чинъ полковникъ, безъ да е въ сѣщностъ такъвъ. Докато е въ армията и дава заповѣди, гласътъ му се чува като на полковникъ. Щомъ го уволнятъ, той нито може да заповѣдва,